

DR. HAJZER LAJOS
ny. egyetemi docens
Pécs

Harkány története

Nem kimondottan pedagógiai munkáról esik szó ismertetésünkben, ám mégis köze lehet mind a földrajzoktatáshoz közvetve, mind a „honismerethez”, mind az év végi iskolai tanulmányi kirándulások megtervezéséhez, hiszen májustól kezdve rengeteg tanulócsoport (osztály stb.) keresi fel az olyan nevezetes települést, mint a dél-baranyai fürdőhely, az 1999 nyaratól „fürdőváros”-nak számító Harkányfürdő. Ez azt is jelentette, hogy Harkány a 2001. év óta elvitathatatlanul bevonult a híres hazai és kelet-európai fürdővárosok (Hévíz, Zalakaros, Bükfürdő, Sárvár; Karlovy Vary, Piešťany, Trenčianské Teplice, Kolberg stb.) sorába, amit az idei német nyelvű kiadványok egy része is egyértelműen tanúsít (pl.: Wir reisen... und Sie geniessen, Plauen; KUR-direkt, Chemnitz stb.).

A 230 lapnyi terjedelmű munka nemrég hagyta el a nyomdát – dr. Erdődy Gyula történész szerkesztésének is köszönhetően (aki egyben szerző is), Horváth Tamás tanár, helytörténész, levéltáros és Kiss József ny. tanár és helytörténész társszerzők jóvoltából.

A kitűnő fotóanyag (fekete-fehér és színes fotók) és a tipográfia Mészáros József, a Harkányi Hírek című – havonta megjelenő – „képes magazin” jelenlegi főszerkesztője kiemelkedő hozzáértését és munkáját dicséri, ami ebben a formában elképzelhetetlen lett volna a Molnár Nyomda Kft. (Pécs) felbecsülhetetlen hozzáértése nélkül.

A kiadvány melléklete (Írások Harkány és Terehegy történetéből, hagyományából, 185–231. lap) remek kiegészítés a monografikus igényességű „Harkány-fürdőtörténetekhez” (pl.: Csekey István: Harkány, Pécs, 1957; Szita László: Harkány fürdőtörténet 1823–1973, Harkány, 1973), amit Pécs-Baranya neves helytörténészei igen értékes kutatásainak köszönhet a kötet olvasója: dr. Kápolnai Zoltánnak (188–189.), dr. Zsolt Zsigmondnak (189–193.), Kecskeméthy Pálnak (194–211.) és dr. Fonyó Ignác (212–226.) és dr. Barla Sándor munkáinak (227–229. lap).

A kötet előszavát – még 1998 őszén – az a Bedy István polgármester írta, akinek elvitathatatlan érdemei vannak abban, hogy az egykori elhanyagolt – „határövezetbe kényszerült” – fürdőhelyből „fürdővárost” gyúrt lelkes csapata segítségével – annak ellenére, hogy az igényesebb vendég itt még hiába keresi a színházat, a múzeumot, a gimnáziumot, a főiskolát stb., amelyek számára a „városi lét” elengedhetetlen attribútumai évszázadok óta... Mert Harkány még nem Karlovy Vary (hiszen azt IV. Károly alapította a XV. században!), ám a „hátrányból” valamit már most is kompenzálunk az újdonsült fürdőváros lakói.

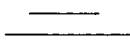
A városkáról szóló kötet megjelentetésének legfőbb célja, hogy „krónikát” adjon az írott formában először 1323-ban felbukkanó település (Horkán – Harkány) korábbi és későbbi „életéről” – egészen napjainkig.

A Harkányba kirándulást tervező kollégák számára külön „csemegét” jelenthet A harkányi víz legendája (Néphagyomány), amely évente bemutatásra kerül a már hagyományossá vált Harkányi Fürdőfesztivál műsora keretében is a Zsigmondy-sétány szabadtéri színpadán a népes érdeklődők szeme láttára. De a „Harka-történet”-et az ismertetett kiadvány dr. Fonyó Ignác „feldolgozásában” is közli az érdeklődőkkel „verses formában” (214–226. lap), amit a szerző gróf Benyovszky Móric úrnak, „Siklós és Harkányfürdő urának” mély tisztelettel ajánlott.

A komoly tudományos apparátusra támaszkodó és hivatkozó – évtizedek elmélyült kutatásait prezentáló – kutatók munkája gyümölcseit bizonyára több generáció élvezi majd, ha kíváncsi lesz egy kicsit is arra, hogy ez a dél-baranyai fürdőhely mivel is csábíthatta ide az emberek százezreit immár közel 200 év óta. És azt is szeretnénk hinni, hogy újabb kutatásokra is csábít(hat)ja ez a

munka az ifjabb generációkat a részletkérdések területén. A kötet szerzői: Dr. Erdődy Gyula, Horváth Tamás, Kiss József. Szerkesztette. Dr. Erdődy Gyula.

Harkány Város Önkormányzatának Képviselőtestülete. Harkány–Pécs, 2001., 231. p.

DR. DOBCSÁNYI FERENC

c. főiskolai tanár

SZTE Juhász Gyula Tanárképző Főiskolai Kar

Szeged

Poór Zoltán: Nyelvpedagógiai technológia

A *Nyelvpedagógiai tankönyvsorozat* eddig megjelent két értékes kötete mellé (Bárdos Jenő: Az idegen nyelvek tanításának elméleti alapjai és gyakorlata; Kurtán Zsuzsa: Idegen nyelvi tantervek) egy harmadik, igencsak hasznos és tartalmas kötet is társult *Poór Zoltán* munkájaként *Nyelvpedagógiai technológia* címmel. A könyv tárgyát maga a szerző – frappáns tömörséggel – a következőképpen határozta meg: „A nyelvelsajátítás, a nyelvtanulás és a nyelvtanítás során forrásokra, segédeszközökre támaszkodik a nyelvtanuló és a nyelvpedagógus egyaránt. E közvetítő- és nyelvi stimulusokat szolgáltató eszközök alkalmazása, nyelvpedagógiai rendszerekbe való illeszkedése a kötet tárgya.”

Az érdembeli hazai és külföldi szakirodalom egészére való kitekintéssel öt téma (fejezet) öleli fel a mű tárgykörébe tartozó kérdéseket. A fejlődés alakulásának szem előtt tartásával, az elméleti megvilágítás és a konkrét gyakorlati alkalmazás érvényesítésével, nem feledkezve meg azonban egy pillanatra sem arról, hogy „minden pedagógiai technológiai megközelítés, legyen az hagyományosnak tekinthető vagy újszerűen divatos, csak akkor hatékony, ha az egy 'multi média' – azaz sok eszközös, sok forrást felhasználó – rendszerben valósul meg”, melyben „központi szerepet játszik az ember, azaz a pedagógus és a tanuló. A pedagógus mint az ismeretek forrása, az ismeretszerzés, gyakorlás, rögzítés, alkalmazás stimuláló ereje más információhordozókkal egyenlő szerepben.” Viszont korunkban maguk a tanulók is egyre inkább „forrásai és eszközei lehetnek a soktényezős eszközös nyelvpedagógiai folyamatoknak”, aktívan hozzájárulva azok eredményességéhez.

Poór Zoltán könyvének ez az emberközpontúsága nemcsak korszerű szemléletre vall, hanem egyúttal értékmerője is az egész műnek. Ugyancsak értéknövelő annak az elvnek a hangsúlyozása is, hogy „a korszerű eszközök alkalmazása csak akkor lehet eredményes, ha a tanítási óra az oktatási folyamat szerves részét képezi, ha nem különül el attól, ha nem válik öncélúvá. Fontos tehát, hogy a technológiával segített folyamatok helye és szerepe kiegyensúlyozott legyen a teljes nyelvpedagógiai stratégiában.”

Átfogó ismeretanyag, világos tagoltság, logikus megszerkesztettség, amely végig nyomon követhető az egész műben, az egyes témakörökre is jellemző, párosulva azzal a következetes didaktikussággal, amely szakszerűen és érthetően tárja befogadói elé mondandóját, amely a precízen definiált fogalmakra, a lényeg kiemelésére éppúgy gondot fordít, mint az elmondottak céltudatos összegzésére, nem feledkezve meg a további elmélyüléshez elengedhetetlenül szükséges szakirodalom ajánlásáról sem.

A szóban forgó témakörök – cím szerint – a következők:

- I. Bevezetés a nyelvpedagógiai technológiába
- II. A képi szemléltetés
- III. Hangtechnikai eszközök alkalmazása
- IV. Audiovizualitás a nyelvpedagógiában
- V. Kortárs technológiák és az autonóm tanulói személyiség